

VARFÖR VÄLJA LIMOUSIN?

Limousin - Den gyllenbruna eliten

Historia, egenskaper och utveckling

Limousinrasen härstammar från det centralfranska höglandet, med staden Limoges som centrum i Limousindistriktet. Kännetecknande för rasen är den gyllenbruna färgen, en lång välmusklad rygg och en köttfull bakdel. Limousin är idag en utpräglad kött typ och har en utomordentlig slaktkroppskvalité med mycket kött i relation till ben i slaktkroppen. Limousin kalven är normalt mycket livskraftiga och kommer snabbt igång med att dia. Utmärkande är också god klöv- och benkvalité vilket gör rasen mycket hållbar.

Redan 1698 skrevs följande om limousin "Limousinoxar är allmänt kända och uppskattade både som arbetsdjur och köttdjur". Under 1850-talet gjorde limousin stort intryck då de ständigt var bland vinnarna på köttdjurs utställningar i Frankrike. Även på de första slaktdjurs utställningar som hölls i Poissy, nära Paris var limousin bland vinnarna. Ryktet om limousin som köttdjur var därmed fastlagt och än idag räknas limousin som "**slaktarens djur**" i Frankrike. November 1886 öppnades den första stamboken för Limousin i Frankrike. 1970 importerades de första Limousindjuren till Sverige.

Tillväxt- och storleksmässigt intar Limousin en medelnivå i förhållande till de andra köttraserna. Utmärkande egenskaper för rasen är **lätta kalvningar** (Limousinkon har, enl. KAP, flest levandefödda kalvar av samtliga köttraser i Sverige), **högt foderutnyttjande**, (resultat från individprovningarna i våra nordiska grannländer visar att rasen har bäst tillväxt, i förhållande till foderintag), **högt slaktutbyte** (Enl. undersökningar vid SLU, samt i KAP så ger rasen högst utdelning i slakten, såväl i korsnings- som renrasig produktion). Limousin är idag en av världens mest expanderande köttras och störst eller näst största ras i många europeiska länder tack vare dessa egenskaper.

Antal kalvningar i KAP var 1997 - 768 st och 2010 – 1513 st.
Rasen finns sprid över hela landet, dock mer koncentrat till Götaland.
Svenska Limousinföreningen har 2013, 91 huvudmedlemmar.

Svenska Limousinföreningen

Ordförande: Martin Bengtsson, tel 070-318 13 15

e-post: martin.bengtsson@gossarp.se

www.limousin-se.info

Genomsnittligt kvalitetsutfall för djur slaktade år 2013

UNGTJUR

ras	antal	slaktvikt	klass	fett	ålder, mån
Limousin	1552	354,2	10,2	6,4	18,8
Blonde	284	385,1	11,3	5,0	19,6
Charolais	8232	353,9	8,9	6,4	17,5
Simmental	5247	347,8	8,2	6,4	17,8
Angus	2109	322,8	7,6	7,6	18,4
Hereford	7035	318,4	7,0	7,6	18,6
Highland Cattle	310	200,5	4,7	5,0	23,9

KVIGA

ras	antal	slaktvikt	klass	fett	ålder, mån
Limousin	1029	299,0	8,5	8,1	24,3
Blonde	163	375,7	8,3	7,0	25,6
Charolais	5252	300,9	7,4	8,0	24,1
Angus	1128	281,7	6,4	9,8	25,4
Simmental	3003	296,3	6,8	8,1	24,3
Hereford	4278	275,9	6,0	9,6	25,4
Highland Cattle	358	175,5	4,5	7,1	30,9

KO

ras	antal	slaktvikt	klass	fett	ålder, mån
Limousin	537	364,3	8,0	8,4	101,5
Blonde	126	376,2	7,1	6,5	99,4
Charolais	3847	386,1	7,0	8,6	93,3
Angus	890	336,1	5,9	10,4	84,7
Simmental	2189	355,3	6,2	7,8	86,2
Hereford	3356	344,6	5,6	10,7	88,4
Highland Cattle	606	237,6	4,7	8,9	103,9

MELLANKALV

ras	antal	slaktvikt	klass	fett	ålder, mån
Limousin	131	166,2	7,9	4,7	9,9
Blonde	78	176,0	9,1	4,1	8,2
Charolais	209	156,5	6,3	4,6	9,6
Simmental	197	156,3	6,2	4,9	8,9
Angus	234	134,1	5,6	5,7	9,1
Hereford	554	139,5	5,1	5,6	10,2

Källa: TAURUS

Lathund för Klass/fett

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
P-	P	P+	O-	O	O+	R-	R	R+	U-	U	U+	E-	E	E+
1-	1	1+	2-	2	2+	3-	3	3+	4-	4	4+	5-	5	5+

Kalvningsstatistik i KAP på Limousin och övriga köttraser 2012/13

Källa: KAP

	Antal kalvningar		% svåra kalvningar		Andel döda kalvar		
	Kvigor	Kor	Kvigor	Kor	% dödfödda	% döda före avv	% tot döda kalvar
LIMOUSIN	317	1046	4,1	1,0	2,9	1,6	4,5
ANGUS	293	855	3,8	1,0	4,0	2,5	6,5
BLONDE	64	255	9,3	1,5	2,1	3,8	5,9
CHAROLAIS	894	3626	5,8	1,0	3,4	2,2	5,7
HEREFORD	550	2176	4,7	1,0	3,2	2,1	5,3
HIGHLAND	126	511	2,3	1,0	3,4	1,8	5,2
SIMMENTAL	503	1543	4,8	1,5	4,1	2,6	6,7

Andel använda kalvar i KAP

	1983/84	2012/13
LIMOUSIN	95,5	95,5
ANGUS	95,5	93,5
BLONDE	-	94,1
CHAROLAIS	94,6	94,3
HEREFORD	95,2	94,7
HIGHLAND CATTLE	91,9	94,8
SIMMENTAL	93,8	93,3

AVELSMÅL FÖR LIMOUSIN

- En levande kalv per ko och år.

Här är det viktigt att beakta fertilitet, lätta kalvningar och kalvningsförlopp. Fertiliteten hos både han och hondjur är det mest fundamentala i hela avelsarbetet. Limousinens lätta kalvningar och lätta kalvningsförlopp är ett av rasens viktiga kännetecken som måste bevaras. Den genomsnittliga födelsevikten på 41 kg för kvigkalvar och 43 kg för tjurkalvar bör ej höjas.

Hjälpmedel: KAP, BLUP, kåring (exteriör bedömning) samt mätning av bäckenet på kor.

- Hållbara djur.

Limousindjuren skall ha en funktionell och hållbar exteriör. En rak, bred, stark rygg samt välställda ben och klövar är ett gott kännetecken för Limousin.

- Lynne.

Frågan om lynnet hos Limousin måste beaktas så att vi enbart bedriver avel på djur med gott lynne.

- Mjölmängd.

Mjölmängden och därmed Limousinkons produktion speglas i kalvens avvänjningsvikt. Mjölmängden bör öka hos Limousinkorna. Kan vi producera en tyngre kalv, högre 200-dagarsvikt, på samma mängd foder, bete, är det en stor ekonomisk vinst.

Hjälpmedel: KAP och BLUP.

- Tillväxt.

En högre tillväxt mellan avvänjning och slakt är önskvärd. Tillväxten som vi önskar höja är nettotillväxten d.v.s. kötttillväxten och inte bara bruttotillväxten då inkluderat ben, putsfett och senor.

Hjälpmedel: BLUP.

- Foderförbrukning.

Limousin har och skall bibehålla lägst foderförbrukning per kilo tillväxt i jämförelse med övriga kötttraser.

Hjälpmedel: Hänsyn skall tas vid import av sperma och embryo från länder där fodereffektivitet registreras.

- Slaktkropp, styckningsutbyte samt köttkvalitet.

Slaktkroppens form, fettklass och slaktmognad har hög prioritet. Slakttjurarna i avelsbesättningar bör till minst 50 % hamna i formklass E. Kvigorna i avelsbesättningarna bör hamna i formklass R till U. Fettklassen för både tjurar och kvigor bör hamna mellan 2+ och 3+.

Limousinsslaktkroppens höga slaktutbyte, styckningsutbyte samt goda köttkvalitet måste bevaras.

Hjälpmedel: slaktdata.

- Färg.

Färgen skall vara gyllenbrun med tydliga avgränsningar till ljusare partier runt mule, ögon, nedersta delen på benen och insidan av låren.

- Storlekstyp.

Tjurar vid ett års ålder bör ha storlekstypen 6,5 till 7,5. Det motsvarar 130 till 135 cm korshöjd. Vuxna tjurar bör ha en korshöjd på 150 till 157 cm. Hondjur vid ett års ålder bör ha en storlekstyp på 6,0 till 7,0.

Hjälpmedel: KAP.

Limousinkött

Svenska Limousinföreningen säljer medlemmarnas slaktdjur till butiker och restauranger. Med uppfödar- och klassningsinformation i butikerna är det ett mycket uppskattat koncept av kunderna.

Fader till slaktade djur SKALL vara stambokförd Limousintjur.

Detta ger medlemmarna mellan 3 – 4,50 kr mer per kg kött i Limousintillägg för ungnöt, beroende på tillgången ungdjur över säsongen. Mellankalv betalas med 8 kr/kg året om i LIMOUSINTILLÄGG. För kor är Limousintillägget 1,50 kr/kg utöver gällande notering för Ko. (inget Limousintillägg för ungko).

Mellankalv är godkänd för vårt koncept från 1:a generationskorsning, övriga djur från 3:e generation, 87,5 % Limousin.

Vi förmedlar även livdjur som är passande för vidareuppfödning till Limousinkött.

Kraven på vikter och klass för fullt Limousintillägg för ungnöt är 275 kg till 414,9 kg köttklass R+ till E+, fettklass 2+ till 4-.

Kor ska klassas som Ko och ha en slaktvikt över 375 kg och formklass R+ till E, fettklass 3 till 4 för att få Limousintillägg.

Djuren slaktas på de flesta slakterier.

Vi har en egen notering och avräknar alla djur via Limousinkött.

Svenska Limousinföreningens Köttmedlemsavgift är för 2014 – 500 kr.

För mer information tag kontakt med Köttansvariga,
Håkan Bengtsson, tel. 042 – 34 64 34, 070 - 566 26 21 eller
Peter Pettersson, tel. 0340 – 433 69

Rekommenderade semintjurar LIMOUSIN

KALVNINGSSSTATISTIK - Februari 2014

				KALVNINGSSVÅRIGHETER				
				Svåra kalvningar		Dödfödselar		
Stbnr	Tjc	Kod	Namn	Kor	Kvigor	Kor	Kvigor	
81778	3	7308	IVRIG	112	114	106	111	H
82421	3	7312	NIKOLAUS	104	107	105	106	H
83276	3	7319	VIVALDI	100	100	106	107	H
83996	3	7323	ELIT.P	112	110	99	93	P
84243	3	7324	GÖSTA	Ungtjur saknar statistik				H

INDEX - November 2013

BLUP

Stbnr	Tjc	Kod	Namn	Föd M	Föd D	200 M	200 D	365 D	Total
81778	3	7308	IVRIG	115	79	102	95	95	95
82421	3	7312	NIKOLAUS	103	96	115	96	122	110
83276	3	7319	VIVALDI	102	85	89	102	102	102
83996	3	7323	ELIT.P	96	102	98	113	115	114
84243	3	7324	GÖSTA	98	102	96	110	117	114

NYA AVELSVÄRDEN

Stbnr	Tjc	Kod	Namn	Kalv M	Kalv D	Formklass	Fett	Slakt tillv.
81778	3	7308	IVRIG	93	116	93	101	102
82421	3	7312	NIKOLAUS	114	106	119	93	110
83276	3	7319	VIVALDI	109	114	109	95	96
83996	3	7323	ELIT.P	101	93	106	101	110
84243	3	7324	GÖSTA	119	94	109	99	113

AVELSINDEX

Stbnr	Tjc	Kod	Namn	AIX	MIX	PIX	FIX
81778	3	7308	IVRIG	+4	98	99	116
82421	3	7312	NIKOLAUS	+22	122	114	106
83276	3	7319	VIVALDI	+2	94	98	114
83996	3	7323	ELIT.P	+2	99	111	93
84243	3	7324	GÖSTA	+13	101	115	104

7324 GÖSTA

7323 ELIT P

Köttrastillägg för livkalv med stambokförd fader – källa: SLS

Ras	HER & ANG	BLO & SIM	CHA & LIM
Tjur	550 kr	700 kr	750 kr
Kviga	100 kr	350 kr	500 kr